

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

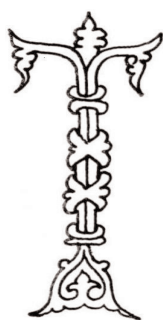
ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλον 311

1 Δεκεμβρίου 2011

Ἀπό τήν ἀγαπητική κοινωνία στή γκρούπα τῆς τυραννικῆς ἐκμετάλλευσης

αχύτατη καί σκοτεινή ἡ μετάβαση ἀπό τό χθεσινό ἱστο-
ρικό ἀντίλογο στήν ἀναζητούμενη σημερινή προσδευ-
τική ἀλληλοπροσέγγιση καί συνεργασία γιά τήν οἰκοδό-
μηση τοῦ νέου σχήματος τῆς κουλτούρας μας. Ἡ κάθε
μέρα πού κυλάει αὐξάνει τά προβλήματα καί τίς δυσχέ-
ρειες ἀντιμετώπισής τους. Ὑπόσχεται φωτισμό τοῦ ὁρί-
ζοντα καί ἀνασύνταξη τοῦ πίνακα τῶν μοντέρνων ἐπι-
διώξεων. Στήν πραγματικότητα ὅμως δέν γράφει ἱστορία
προόδου. Δέν ἀνοίγει σοβαρότατους καί ἡλεγμένους κανόνες ζω-
ῆς καί ὁράματα πού θά φέρουν κοντά τοὺς χθεσινούς ἀντίπα-
λους καί θά μεταπλάσσουν τά χθεσινά ἐχθρικά στρατόπεδα σέ
ἐμπνευστές τῆς ἀδελφοσύνης καί τοῦ κοινωνικοῦ δημιουργικοῦ
μόχθου.

Κλείνοντας τό ἱστορικό κεφάλαιο τοῦ χθές καί ἀνοίγοντας

τό τρέχον κεφάλαιο του σήμερα μπαίνουμε έντελῶς ἀνήσυχοι σέ πρόσθετο πιεστικό προβληματισμό καί σέ πρόσθετες ἀγωνίες.

Αὐτή τή στιγμή στό στενό γεωγραφικό ἄνοιγμα τῆς χώρας μας ἤ στούς εὐρύτερους γεωγραφικούς σχηματισμούς τῆς σημερινῆς οἰκουμένης οἰκοδομοῦμε τήν κοινωνία τῆς ἀδελφοσύνης; Ἡ μήπως ἐπεκτείνουμε περισσότερο καί ἐνεργοποιοῦμε τά πολυβολεῖα τῆς ἐξόντωσης;

Στήν ἐλληνική μας πατρίδα, τή μικρή ἀλλά ζωντανή, τή φορτισμένη καί φωτισμένη μέ τόν πυρσό τῆς μακρᾶς καί πλούσιας ἱστορίας της καί σφυρηλατημένη μέ τή χαρισματική ἐμπειρία τῶν ἐξαγιασμένων παιδιῶν της, ἡ σκοτεινιά τοῦ ὀρίζοντα πνίγει τίς ἐλπίδες καί οἱ σχεδιασμοί μιᾶς σταθερῆς καί δημιουργικῆς ἀνάπτυξης κινοῦν τήν ἐπικαιρότητα ὡς φάσματα ὀριστικῆς κατάργησης καί ἀναβαρβαρισμοῦ.

Περπατώντας μέσα σ' αὐτό τό σκοτάδι καί ἀντιμετωπίζοντας ἀδιάκοπα τήν οἰμωγή τῆς καθολικῆς ἀπογοήτευσης, δέν θά ἐπιτρέψω στόν ἑαυτό μου νά ὑποκύψει στό φόβο καί νά συνυπογράψει τήν παθιασμένη ἀγανάκτηση. Ἐχοντας στό δισάκι τῆς προσωπικῆς ἐμπειρίας τούς στεναγμούς καί τό κλάμα τῆς γενιάς μου, πού σβήνει καί τίς ἀνησυχίες τῶν διαδόχων μας, πού ζητοῦν φῶς, θά περιοριστώ στήν ἐπιλεκτική ἐπισήμανση καί ὑπογράμμιση τῶν εὐθυνῶν καί τοῦ χρέους τῶν δύο μεγάλων στυλοβατῶν τοῦ πολιτιστικοῦ ἀνακτόρου μας, πού καταρρέει, τοῦ κράτους μας καί τῆς Ἐκκλησίας μας καί τῶν θεραπευτικῶν μονάδων τους, πού μόνο αὐτές ἀναμορφώνουν τίς κοινωνίες μας καί ὑψώνουν σημαία γνήσιας ἀνθρωπιᾶς καί γόνιμου πολιτιστικοῦ μόχθου.

1) Ὁ κρατικός μηχανισμός μας εἶναι πολυσύνθετος καί πολύπλοκος. Τούτη μάλιστα τή στιγμή τόν παρακολουθοῦμε νά διασπᾶται καί νά ἐξελίσσεται σέ σύστημα ἐξυπηρέτησης σκοτεινῶν σχεδίων καί ἀκόρεστης ἰδιοτέλειας. Ἀπευθύνω τό λόγο στήν πολιτική καί πολιτιστική ἡγεσία τῆς πατρίδας μου ὑπογραμμίζοντας τήν εὐρύτητα καί τήν ὀξύτητα τῆς ἀστοχίας καί τῆς ἀσθένειας τοῦ σύγχρονου πολιτικοῦ καί πολιτιστικοῦ ἀναπτύγματος.

Ἀνασχεδιάζουμε καί ἀνανεώνουμε μέ ταχύτατο ρυθμό τήν τεχνολογία μας. Ἐρευνοῦμε ὡς τά ἔσχατα βάθη τόν πλανήτη μας

καί συλοῦμε τόν πλούτο του. Καταργοῦμε τά σύνορα τῶν κρατῶν ἀλλά ταυτόχρονα ἀνανεώνουμε τούς πομπούς τοῦ θανάτου καί τά σχήματα τῆς ποικίλης ιδιοτελοῦς ἐκμετάλλευσης τοῦ ἀνθρώπινου μόχθου. Τά μόνα πού δέν ἀναζητοῦμε καί δέν καλλιεργοῦμε εἶναι ἡ ἀξία τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητος καί ἡ πολιτιστική ἀξία τοῦ ἀνθρώπινου ἥθους. Τό ἥθος σπρώχνεται στό περιθώριο, ὁ πόθος καί ὁ πόνος γιά ἀξιολόγηση καί ἀξιοποίηση τῆς ἠθικῆς ὁμορφιᾶς τοῦ ἔντιμου λόγου, τῆς πιστῆς ἀνταπόκρισης στό προσωπικό χρέος ἀκυρώνεται καί ἀνοίγει ὁ δρόμος γιά σκοτεινές ἐπιδιώξεις, γιά καλλιέργεια τῆς ἐκμετάλλευσης καί γιά ἀναζήτηση πλεοναστικοῦ ὑλικοῦ πλούτου καί αὐξημένης ἐξουσίας.

Πῶς διδάσκεται σήμερα ἡ ἀξιοπρέπεια καί τό ἥθος; Σέ ποιά σχολειά γίνεται λόγος γιά τό μεγαλεῖο τους καί τήν προοδευτικότητά τους; Σέ ποιά δημοσιογραφικά ὄργανα ἐπαινεῖται τό καλλιεργημένο ἥθος καί κολάζεται ἡ ἐκμετάλλευσή του; Ποιοί κομματικοί μηχανισμοί ξεκινοῦν ἀπό τήν καθαρότητα τοῦ ἥθους γιά νά φτάσουν στήν ἀλήθεια καί στήν πιστότητα; Ἄν ἡ πολιτική ξεκινάει ἀπό ἐντυπωσιακά προγράμματα καί φτάνει στήν ἐξαπάτηση τοῦ λαοῦ καί στήν ὑποδούλωση τοῦ προσώπου, τότε δέν ἔχουμε πολιτισμό, ἀλλά μεθοδευμένη τυραννία. Χρέος τῆς πολιτικῆς ἡγεσίας τοῦ τόπου μας, τῆς ἐνωμένης Εὐρώπης, τῶν ἄλλων σχηματισμῶν καί τῆς παγκοσμιοποιημένης ἀνθρωπότητος εἶναι νά σεβαστοῦν τήν κάθε ἀνθρώπινη προσωπικότητα, νά καλλιεργήσουν τό ἥθος της, νά ἀναπτύξουν τό δυναμισμό της καί νά κἀνουν τή σχέση τοῦ ἑνός ἀνθρώπου μέ τόν ἄλλο, τοῦ ἑνός μέλους τῆς οἰκογένειας μέ τό ἄλλο, τοῦ ἑνός ἐργάτη τῆς ἐπιστημονικῆς διερεῦνησης μέ τόν πιστό ἐφαρμοστή τῆς πολυαναπτυγμένης τεχνολογίας, ἀδελφική συνεργασία, γιά τήν πραγμάτωση τοῦ μεγάλου ὀνείρου τῆς συνολικῆς ἀνάπτυξης τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἄν ὅλα αὐτά συνθέτουν τόν πίνακα τῶν ὁραμάτων μας καί τοῦ σχεδιασμοῦ τῶν δραστηριοτήτων μας, ἄς τά ἀνασύρουμε ἀπό τό ντουλάπι τῆς λήθης καί ἄς τά ἀναδείξουμε παλμό τῆς καρδιάς μας καί ἐρέθισμα τῆς καθημερινῆς μας δράσης. Τότε ἡ κάθε στιγμή τοῦ μόχθου μας θά εἶναι δημιουργία καί οἱ ἐγγράφες στήν ἱστορική βίβλο τοῦ αἰῶνα μας θά θησαυρίζουν ἀνακαινισμένες προσωπικότητες καί ἀπομνημονεύματα ἀληθινῆς προόδου. Ἡ κάθε ἀν-

θρώπινη ύπαρξη διαφεύγει ήρωϊκά από τήν γκρούπα τῆς ἀφόρητης ἐκμετάλλευσης καί θά στρατεύεται στήν στρατιά τῶν λυτρωμένων καί στήν κοινωνία τῆς γνήσιας ἀγάπης.

2) Μέ συνοχή καρδιάς θά ἀπευθυνθῶ στούς ἱερούς λιτανευτές τῆς ἀτίμητης κληρονομιάς μας, στούς μεταφορεῖς καί δασκάλους τῶν εὐαγγελικῶν διδασκῶν καί στούς χειραγωγούς τῆς κάθε ὑπαρξῆς καί τῆς συνολικῆς σύγχρονης κοινωνίας, στόν πνευματικό ἀνθῶνα τῆς γνησιότητος τοῦ βίου καί τῆς καρποφορίας τῆς ἀγάπης. Λειτουργοί τῆς Ἐκκλησίας μή σκιάζεται τό λειτούργημά σας καί μή παγιδεύετε τά ὁράματα τῶν συνανθρώπων σας στήν πεζότητα καί στήν ἀλλοτρίωση τῶν σχεδιασμῶν τῆς πολλαπλῆς σύγχρονης διαφθοράς. Ἀποστολή σας εἶναι νά ποιμενέετε, νά λυτρώνετε ἀπό τά σκοτάδια τίς ἐναγώνιες ὑπάρξεις καί νά τίς χειραγωγεῖτε μέσα στό φῶς τῆς ἀλήθειας καί στήν πλούσια χάρη τῆς Πεντηκοστῆς. “Τό Πνεῦμα τό Ἅγιον ἔθετο ὑμᾶς ἐπισκόπους, ποιμενέειν τήν ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ, ἣν περιποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος” (Πραξ. κ' 28). Ἄν περιορίσετε καί φυλακίσετε τήν δραστηριότητά σας σέ ὀφειλετική προσφορά θά ὀλισθήσετε στόν ἀρρωστημένο χῶρο τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀριοθέτησης τοῦ ἱερώτατου λειτουργήματός σας καί σέ πλήρη ἀποξένωση ἀπό τό πνεῦμα καί τήν ἀποστολή τοῦ ἀποστολικοῦ λειτουργήματος. Ἄν ἐντάξετε τήν ὑπαρξή σας, τό χαρισματικό ἀγιοπνευματικό πλοῦτο καί τήν ἀποστολή σας στά πλαίσια τῆς ἀποστολικῆς στράτευσης, πού σᾶς προσδιόρισε ὁ Κύριός μας μέ τή σύστασή του καί ἐντολή του “πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτούς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν” (Ματθ. κη' 19-20), θά εἴσαστε οἱ γνήσιοι λειτουργοί τῆς ἀναγέννησης καί ἀνακαίνισης καί οἱ ποιμένες τοῦ λαοῦ, πού θά μετάγουν τίς μικρές ἢ μεγάλες κοινωνίες ἀπό τό σκοτάδι τῆς σκλαβιάς καί τῆς ἐκμετάλλευσης στόν ἀνοιχτό χῶρο τῆς προσωπικῆς καί κοινωνικῆς ἐλευθερίας, τοῦ σεβασμοῦ τῆς προσωπικότητος καί στήν ἀνθοφορία τῆς ἀγάπης.

Χαρισματική ποιμαντορία

Πρίν λίγο καιρό, στά μέσα τοῦ μήνα Νοέμβρη, συγκλονιστήκαμε καθηλώνοντας τήν προσοχή μας καί τήν προσευχή μας στήν ἀκτινοβόλο φησιογνωμία τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καί σέ παράλληλη ἐκκλησιαστική τελετή μνημονεύσαμε ἕνα μεγάλο πατέρα τῆς Ἐκκλησίας μας, δυναμικό λειτουργό καί φωτεινό πατέρα τῆς οἰκουμενικῆς ὀρθοδοξίας, τόν μακαριστό Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν Ἱερώνυμο Κοτσώνη. Ἡ ταυτόχρονη ἀναφορά στούς δύο πατέρες μας, πού μέ τήν πιστότητά τους στίς ἀποστολικές παραδόσεις, μέ τήν ἡρωϊκή ἀντιπαράθεσή τους μέ τό σκληρό διωγμό καί μέ τήν ἀγιασμένη καί θυσιαστική ποιμαντική τους φροντίδα ὑπηρέτησαν τό μεγαλεῖο τῆς ὀρθοδοξίας καί ἡ ἐπιμνημόσυνη ἀναφορά στόν ἥρωα τῆς ἐποχῆς μας, τόν ἀείμνηστο Ἀρχιεπίσκοπο Ἱερώνυμο, γεμίζουν τήν ψυχή μας μέ θάμβος καί μᾶς δίδουν ἀφορμές γιά ἀναθεώρηση καί μεῖζονα ἐμπλουτισμό τῆς πνευματικῆς μας θωράκισης καί τῆς γνησιότερης προσέγγισης στά φωτεινά πατερικά ὑποδείγματα.

Ἐντυπωσιασμένος ἀπό τά προσωπικά μου βιώματα(ὅσα κατόρθωσα νά συλλέξω καί νά ἐγγράψω στό θυλάκιο τῆς ψυχῆς μου κατά τή σκληρή περίοδο τοῦ πολέμου 1940) ἀποφάσισα νά προσφέρω μέ τίς σελίδες τῆς “Ἐλευθέρης Πληροφόρησης” μερικά θησαυρίσματα ἐκείνης τῆς ἐποχῆς καί μερικές ἀναγραφές πού χαράσσουν τό μέγεθος τῆς προσωπικότητας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱερωνύμου, τίς ἀντοχές του στήν περιπέτεια καί τήν ἀποφασιστικότητα του στό κήρυγμα καί στήν πρακτική διδασχὴ τῆς ἐλπίδας. Τό κείμενο πού μεταφέρω εἶναι καταχωρημένο στό περιοδικό “ΕΚΚΛΗΣΙΑ” τῆς 21ης Ἰουνίου 1941 καί ἀναδημοσιευμένο στήν ταπεινή ἱστορική δική μου προσφορά στή βιογραφία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τοῦ μόχθου καί τῆς ἀγάπης πού κυκλοφορεῖ μέ τόν τίτλο: “Ἱερώνυμος Κοτσώνης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

τῶν Ἀποστολικῶν δράματισμῶν”. Ἀποτελεῖ ἔκθεσι πεπραγμένων τῆς Ὑπηρεσίας Προνοίας Στρατευομένων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν κατὰ τό πρῶτο ἐξάμηνιο τῆς σκληρῆς πολεμικῆς ἀναμέτρησης τοῦ 1940. Τήν ἔκθεσι αὐτή τήν συνέταξε καί τήν παρουσίασε στόν μητροπολιτικό Ναό τῶν Ἀθηνῶν, ὁ τότε ὑπεύθυνος τῆς ἐκκλησιαστικῆς προνοίας ἀρχιμ. Ἱερώνυμος Κοτσῶνης σέ συγκέντρωση περισσοτέρων τῶν τριῶν χιλιάδων συνεργατῶν καί συνεργατριῶν, στήν ὁποία προεξῆρχε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρῦσανθος.

“Μόλις πρό ἡμερῶν συνεπληρώθη ἐξάμηνον, ἀφ’ ἧς ἡμέρας ὁ Μακαριώτατος ἐκάλεσεν εἰς τήν Ἀρχιεπισκοπήν τοὺς πρῶτους συνεργάτας τοῦ ἔργου. Ἐπεθύμει ἵνα δώσῃ εἰς τὰ εὐσεβῆ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας τήν εὐκαιρίαν νά συμμετάσχωσιν ὅχι ἀπλῶς εἰς ἓν οἶον· δήποτε φιλανθρωπικόν ἔργον, ἀλλ’ εἰς τήν ἐκδήλωσιν μακραίωνος ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως, τῆς ἐξασκήσεως δηλ. τῶν ἔργων τῆς ἀγάπης, ὑπό τό πνεῦμα καί τόν χαρακτήρα τῆς χριστιανικῆς πίστεως.

Τά προβλήματα, τά ὁποῖα παρουσιάζοντο ἐνώπιον τῶν πρῶτων συνεργατῶν, ἦσαν πολλά καί μεγάλα, ἐκεῖνο ὅμως τό ὁποῖο κατεβλήθη προσπάθεια νά ἀντιμετωπισθῇ εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἦτο πῶς οἱ μὲν εἰς τό Μέτωπον ἀγωνιζόμενοι ἢ εἰς τὰ νοσοκομεῖα νοσηλευόμενοι στρατιῶται θά ἀπέκτων τήν Ἐκκλησίαν ὡς σύντροφόν των, αἱ δέ οἰκογένειαι των θά ἐπανεύρισκον ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Ἐκκλησίας τόν προστάτιν των, ὁ ὁποῖος ἦτο μακράν των. Ἡ πρόνοια, ἡ φροντίς, ἡ ὁποία ἐμπνέ-

ται ἀπό τήν χριστιανικὴν ἀγάπην, ἦτο ὁ σκοπός. Εἰς τήν ἀρχὴν βεβαίως οὐδεὶς ἠδύνατο νά φαντασθῇ ὅτι τό ἔργον θά ἐλάμβανε τήν σημερινήν του ἔκτασιν, διότι οὐδεὶς ἠδύνατο νά προῖδῃ ποῖον ἡφαίστειον δραστηριότητος δύναται νά ἀνάψῃ ἢ ὑπὸ τῆς χριστιανικῆς πίστεως ὀδηγουμένη ἀγάπη πρὸς τόν πλησίον καί ποῖα ἀποτελέσματα ἔχει ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἔργα ἄδολα καί εἰλικρινῆ, σκοπός τῶν ὁποίων εἶναι ἡ ὠφέλεια τοῦ πλησίον καί ἡ δόξα ἡ ἰδική Του.

Τά πράγματα ὅμως ἤλθον νά τό ἀποδείξουν. Χωρὶς νά δοθῇ οὐδεμία δημοσιότης εἰς τό ἔργον, εἰς διάστημα ὀλιγώτερον τῶν δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς πρώτης συγκεντρώσεως αἱ ὀλίγαι ἑκατοντάδες τῶν πρῶτων συνεργατῶν ἀνέρχονται εἰς χιλιάδας. Περί τὰς δύο καί ἡμίσειαν χιλιάδες κυριῶν καί δεσποινίδων ἀνελάμβανον τό σπουδαιότατον ἔργον τῆς ἐπικοινωνίας μετὰ τῶν οἰκογενειῶν τῶν στρατευθέντων, αἱ ὁποῖαι εἰς τήν περιφέρειαν τῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καί Περιχώρων ἀνέρχοντο εἰς ἐξήκοντα περίπου χιλιάδας. Τό μέγεθος καί

ή σπουδαιότης τοῦ ἔργου δύναται νά ἐκτιμηθῇ, ὅταν σκεφθῇ τις ὅτι αἱ οἰκογένειαι αὗται ἀποτελοῦν τό 1/3 περίπου τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τῆς περιφέρειας ταύτης.

Ἀφ' ἐτέρου τό ζήτημα τῆς ὑγιεινῆς περιθάλψεως τῶν οἰκογενειῶν σχεδόν ἐλύετο. Τριακόσιοι εἴκοσι πέντε ἰατροί καί μαῖται ἐκ τῶν ἐγκριτοτέρων, πασῶν τῶν εἰδικότητων, ἀνταποκρινόμενοι εἰς ἔκκλησιν τοῦ Μακαριωτάτου, ἀνέλαβον ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀμοιβῆς τήν ἰατρικήν περίθαλψιν τῶν οἰκογενειῶν, πραγματοποιήσαντες ὑπέρ τᾶς 12.000 ἰατρικῶν ἐπισκέψεων δωρεάν. Ὡσαύτως πολλοί φαρμακοποιοί προσέφεραν δωρεάν φαρμακευτικά παρασκευάσματα ἐκ τῶν φαρμακείων των, ἐνῶ αἱ μεγαλύτεραι τῶν φαρμακευτικῶν Ἑταιρειῶν παρεχώρησαν ἱκανάς ποσότητας σπесиαιλιτέ πρὸς δωρεάν παροχὴν εἰς τὰς οἰκογενείας.

Ἐν τῷ μεταξύ διὰ πολλὰς ἐκ τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐφέδρων ἐγενᾶτο ὀξύ τό ζήτημα τῆς στέγης, διότι ἠπειλοῦντο ἀπὸ τοὺς ἰδιοκτητὰς των δι' ἐξώσεως. Καί τό ζήτημα ὁμως τοῦτο διηυθετήθη, διότι κατ' ἀρχάς μέν, κατόπιν ἐκκλήσεως τοῦ Μακαριωτάτου, ὑπέρ τοὺς πεντήκοντα δικηγόροι προσέφεραν δωρεάν τὰς ὑπηρεσίας των, ἵνα ὑπερασπίζωσι τὰς οἰκογενείας τῶν στρατευθέντων ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, πρό τῶν

ὁποίων 1.000 περίπου οἰκογένειαι ἐπροστατεύθησαν, εἴτα δέ δι' ἐνεργειῶν τοῦ Μακαριωτάτου καί τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τοῦ Δικαστ. Τμήματος τοῦ Κεντρ. Γραφείου ἐπετεύχθη ἵνα ψηφισθῇ νόμος, προστατεύων ἀποτελεσματικότερον τὰς οἰκογενείας τῶν ἐφέδρων ἀπὸ τῶν ἐξώσεων.

Ἐκ παραλλήλου, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος, ἐπετεύχθη ἡ ἴδρυσις 173 Παραρτημάτων τῆς Ὑπηρεσίας Προνοίας Στρατευομένων εἰς τὰς διαφόρους ἐνορίας τῆς μνημονευθείσης περιφέρειας, παρέστη δέ ἀνάγκη τῆς δημιουργίας 2 Κεντρικῶν Γραφείων, τὰ ὁποῖα διὰ τὴν στέγασιν των ἀπήτησαν συντόμως 5 κεντρικά κτίρια.

Ὅτε ἤρχιζε ἡ ἐργασία, Ταμεῖον δέν ὑπῆρχε, διότι τό ἔργον ἤρχισε χωρὶς νά ὑπάρχῃ πρὸς τοῦτο οὐδ' ὀβολός. Εἰς τὰ πρῶτα ἔξοδα τῆς Ὑπηρεσίας (γραφικὴ ὕλη, ἀγορά τῶν πρώτων ἐπίπλων κλπ.) ἐπίκουρος ἦλθεν ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τό Δ.Σ. τῆς ὁποίας ἐψήφισεν εἴτα πίστωσιν ἐκ 200 χιλ. δραχμῶν. Αἱ ἀνάγκαι ὁμως ἦσαν πολὺ μεγαλύτεραι.

Φάρμακα, γάλα διὰ τοὺς ἀσθενεῖς καί τὰ παιδιὰ, ἐνδύματα, σκεπάσματα, δικαστικά ἔξοδα ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν, ἀπήτουν πολὺ μεγαλύτερα χρηματικά κεφά-

λαιο. Πλήν καί ἐδῶ συνέβη, ἐκεῖνο τό ὁποῖο συμβαίνει εἰς ὅλα τὰ ἀγνώως χριστιανικά ἔργα. Ὅτι, δηλαδή, οὐδέποτε ἡ ἐργασία σταματᾷ δι' ἔλλειψιν χρημάτων. Καί πράγματι αἱ κυρίαί καί δεσποινίδες τῶν Παραρτημάτων, αἱ ὁποῖαι διὰ τῆς ἐπικοινωνίας πρὸς τὰς οἰκογενείας ἦρχοντο εἰς ἄμεσον ἐπαφήν πρὸς τὰς ὑπάρχουσας ἀνάγκας, ἐκίνουν πάντα λίθον διὰ νά τὰς θεραπεύσουν. Ἐτρεχον πρὸς τὰ διάφορα ἰδρύματα Κοινωνικῆς Προνοίας, ἐζήτουν τήν συνδρομήν τῶν γνωστῶν των, τό σπουδαιότερον δέ ἐξ ὅλων, ἔδιδον αἱ ἴδιαι, ἐκ τοῦ ὑστερήματός των, ἵνα ἀνταπεξέλθωσιν εἰς τὰς ἀνάγκας, τὰς ὁποίας ἔβλεπαν γύρω των. Ὑπῆρξαν πτωχαὶ ὑπάλληλοι, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ τόν μικρόν μισθόν των διέθετον σημαντικά ποσά χάριν τῶν ἀναγκῶν τοῦ Παραρτήματός των. Τοιουτοτρόπως ἐκ τῶν στατιστικῶν 140 περίπου Παραρτημάτων-δυστυχῶς διὰ τὰ ὑπόλοιπα δέν ἔχομεν σχετικά στοιχεῖα-βλέπομεν ὅτι διετέθησαν ἀπὸ τὰς κυρίας περὶ τὰ 4 ἑκατομμ. 800 χιλ. δραχμῶν διὰ γάλα ἀσθενῶν καί παιδιῶν, διὰ φάρμακα, ἐνδύματα, σκεπάσματα καί ἄλλας ἀνάγκας.

Ἐφ' ὅσον ὁμως τό ἔργον ἐπρωχῶρει καί ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ἐγένετο γνωστή ἡ ἀξία του, ἤρχισαν συρρέουσai εἰς τό Ταμεῖον τῆς Ὑπηρεσίας καί αἱ δωρεαὶ καί ἐπιχο-

ρηγήσεις. Ἰδιαίτερος ἀξιόλογος, ὡς εἶναι γνωστόν, ἦτο ἡ ἐνίσχυσις ἡ ὁποία ἐδόθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Διαχειρίσεως τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἐράνου Περιθάλψεως καί εἰς χρημα καί εἰς εἶδη διὰ τήν μεταξύ τῶν οἰκογενειῶν τῆς Ὑπηρεσίας ἡμῶν διανομήν. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας μάλιστα τῆς πρώτης ἐκρήξεως εἰς τόν λιμένα Πειραιῶς, ὅτε ἐδημιουργήθη διὰ τήν Ὑπηρεσίαν ἡμῶν καί ἡ σημαντική τάξις τῶν βομβοπλήκτων, περιλαμβάνουσα, μετὰ τῶν ἐξ ἄλλων περιφερειῶν τῆς Ἑλλάδος προσφύγων, περὶ τὰς 18 χιλιάδας οἰκογενείας καί παρέστη ἡ ἀνάγκη ταχύτερας βοηθείας τῶν πολεμοπαθῶν τούτων, ἰδρύθη καί νέον Τμήμα τῆς Ὑπηρεσίας ἡμῶν, τό Τμήμα Περιθάλψεως θυμάτων ἀεροεπιδρομῶν. Εἰς ἀμφοτέρω τὰ Τμήματα ταῦτα τῆς Ὑπηρεσίας, ἦτοι τῶν οἰκογενειῶν τῶν στρατευθέντων καί τῶν βομβοπλήκτων, διωχετεύθησαν διὰ τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου ἔτερα 20 ἑκατομμύρια δραχμῶν εἰς χρημα καί εἶδος, ἐκτός τῶν ὑπὸ τῶν κυριῶν διατεθέντων.

Εἰς τὰ 20 ἑκατομμύρια περιλαμβάνονται δύο περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν, αἱ ὁποῖαι διετέθησαν διὰ παροχὴν ἐργασίας κατ' οἶκον. Τό τμήμα τοῦτο τοῦ ὅλου ἔργου προέκυψε ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς παροχῆς ἐργασίας. Τό Ταμεῖον Ἀνταλλαξίμων κατέβαλε τὰ πρῶτα ἐργατικά, σὺν τῷ χρόνῳ

δέ παρεσχέθη εργασία εἰς 12^{1/2} πε-
ρίπου χιλιάδας ἄτομα, τὰ ὅποια
ἔλαβον τὴν χάριν νὰ κερδίσωσι τὸ
βοήθημά των διὰ τοῦ κόπου των,
νὰ προσφέρωσι δέ συγχρόνως καὶ
τάς ὑπηρεσίας των εἰς τὴν Πα-
τρίδα. Διότι ἡ παροχὴ ἐργασίας ἐν
συνεργασίᾳ πρὸς τὸ Ἰδρυμα "Φα-
νέλλα τοῦ Στρατιώτου" εἶχε συν-
δυσασθῇ πρὸς τὸ πλέξιμον μαλ-
λίνων εἰδῶν διὰ τὸν μαχόμενον
Στρατόν, διὰ τὸν ὁποῖον ἐτοιμά-
σθησαν διὰ τοῦ τρόπου τούτου,
53.984 ζεύγη καλτσῶν, 14.509 ζεύ-
γη γαντιῶν, 7.803 περιλαίμια καὶ
1046 πουλόβερ.

Ἀλλὰ τὸ ἔργον τῶν κυριῶν,
ἔχον κυρίως πνευματικόν χαρα-
κτῆρα καὶ ἀποσκοποῦν νὰ ἐκδη-
λώσῃ ὅλην τὴν στοργὴν τῆς Ἐκ-
κλησίας ἔναντι τῶν ὑπὸ τὴν πρό-
νοιάν Της οἰκογενειῶν, δέν τελει-
ώνει διὰ τῆς χορηγήσεως χρηματι-
κοῦ τινος βοηθήματος ἢ ἐνὸς σκε-
πάσματος ἢ ὀλίγου γάλακτος κλπ.
Ὁ ψυχικὸς σύνδεσμος, τὸν ὁποῖον
δημιουργεῖ ἡ συχνὴ ἐπαφὴ τῆς
οἰκογένειας μετὰ τῆς ἐπισκεπτρίας
κυρίας, συντελεῖ ὥστε πάντα τὰ
προβλήματα τῆς οἰκογενείας νὰ
ἀποτελέσωσιν ἀτομικά προβλή-
ματα δι' αὐτὴν τὴν ἐπισκέπτριαν.
Ζητήματα ἐνώπιον δημοσίων ἀρ-
χῶν, εἰσαγωγή εἰς νοσοκομεῖα
κ.τ.τ. τὰ ὅποια ἀπαιτοῦσι καὶ γνώ-
σεις ἀναλόγους καὶ κόπους πολ-
λούς, ἀνελαμβάνοντο ἀπὸ τὰς ἐ-

πισκεπτρίας. Οὕτω, κατὰ τὰς ὑ-
παρχούσας πάντοτε στατιστι-
κάς, δι' ἐνεργειῶν τῆς Ὑπηρεσίας,
εἰς 2418 οἰκογενείας ἐξησφαλίσθη
τὸ ἐφεδρικό ἐπίδομα, δι' ἑτέρας
6655 οἰκογενείας ἐπετεύχθη ἡ ἐγ-
γραφὴ εἰς τὰ λαϊκὰ συσσίτια καὶ
560 ἄτομα εἰσῆχθησαν εἰς Νοσο-
κομεῖα, ἐνῶ εἰς πολλὰς χιλιάδας
ἀνέρχονται τὰ ἄτομα τὰ ὅποια
διὰ τῆς Ὑπηρεσίας ἡμῶν ὠδηγήθη-
καν εἰς ἰατρεῖα, ἐπέτυχον ἐργα-
στηριακὰς ἐξετάσεις δωρεάν κλπ.

Ὁ ψυχικὸς ὁμως σύνδεσμος
μεταξὺ οἰκογενείας καὶ ἐπισκεπ-
τρίας κατῴρθωσε νὰ δημιουργήσῃ
ἔτι βαθύτερα ἀποτελέσματα. Κα-
τῴρθωσε νὰ ἐπιτρέψῃ καὶ εἰς τὴν
ἐπισκέπτριαν νὰ εἰσέλθῃ βαθύτε-
ρον εἰς τὴν ψυχὴν τῆς γυναικός,
τὴν ὁποίαν ἐπεσκέπτετο, καὶ νὰ
θεραπεύσῃ πληγὰς, αἱ ὁποῖαι τίς
οἶδε ἐπὶ πόσον ἀκόμη θὰ ἔμενον
ἀνοικταί. Τοιοῦτοτρόπως κατωρ-
θώθη ἡ διευθέτησις 181 παρα-
νόμων συμβιώσεων, τινὲς τῶν ὁ-
ποίων ὑφίσταντο ὑπὲρ τὴν δεκα-
ετίαν, ἡ τέλεισις ἑτέρων 121 γάμων
καὶ ἡ ἐπίτευξις νομιμοποιήσεως
ὑφισταμένων ἐξωγάμων σχέσε-
ων. Εἰς ταῦτα δέον νὰ προστεθῇ ἡ
βάπτισις ἑκατοντάδων τέκνων ἁ-
βαπτίστων, ἡ διὰ πρώτην φοράν
προσέλευσις πολλῶν εἰς τὰ μυ-
στήρια τῆς ἰ. ἐξομολογήσεως καὶ
τῆς Θ. Εὐχαριστίας κ.ἄ. Ἡ ἐξιστό-
ρησις δέ τῶν περιπτώσεων βαθεί-

ας ψυχικής έπαφής, ή όποία μόνον μεταξύ δύο γυναικείων ψυχών είναι δυνατόν νά έπιτευχθή, υπό τήν σκέπην τής αγάπης του Κυρίου, θά άπήτει χρόνον μακρόν, διότι θά έφθανεν είς τήν άντιμετώπισιν έτι σοβαρωτέρων ήθικών δεινών.

Θά προσθέσωμεν μόνον όλίγα τινά διά τήν μετά των στρατιωτών έπικοινωνίαν. Αύτη έν τή περιφερεία μέν τής Πρωτευούσης έπετυγχάνετο άφ' ενός μέν διά των μελών των ομάδων έπισκέψεως τραυματιών, άφ' έτέρου δέ διά καταλλήλων βιβλίων και έντύπων. Δί' έκαστον Νοσοκομείον ύπήρχε ομάδα έπισκέψεως, είς τήν όποίαν μετείχον μόνον κύριοι, σκοπός τής όποίας ήτο νά έλθη είς στενήν ψυχικήν έπαφήν προς τούς τραυματίας, ίνα έμπεδώση τό ήδη ζωηρόν είς τάς ψυχάς των θρησκευτικόν αίσθημα. Κατά τάς έπισκέψεις ταύτας, παρατηρείτο άληθής θρησκευτική δίψα. Κατά χιλιάδας αριθμούνται οί προσελθόντες είς τά μυστήρια τής ι. έξομολογήσεως και Θ. Εύχαριστίας, είς δεκάδας δέ χιλιάδων άνέρχονται τά μεταξύ αύτών διανεμηθέντα θρησκευτικά και ήθοπλαστικά βιβλία, τά όποία, είς όσονδήποτε μεγάλον αριθμόν και άν διανέμοντο, άπεδεικνύοντο πάντοτε άνεπαρκή, έναντι τής ύφισταμένης ζήτησεως.

Έκεϊ όμως όπου και διά τάς ύφισταμένες ταχυδρομικάς δυσκολίας ήτο αδύνατον νά άνταποκριθώμεν προς τάς ύφισταμένες ανάγκας, ήτο τό Μέτωπον. Υπήρχον έν τω Μετώπω περί τά 400 πρόσωπα, τά όποία είχαν αναλάβει τήν μεταξύ των συναδέλφων των διανομήν καταλλήλων βιβλίων και έντύπων, διανεμηθέντων ούτω περί τάς 100.000 άντιτύπων. Ο αριθμός όμως ούτος ήτο άνεπαρκέστατος, διότι καθ' έκάστην κατέφθانون είς τό Κεντρ. Γραφείον αίτήσεις προς άποστολήν και άλλων βιβλίων.

Τά άνωτέρω έπετεύχθησαν δι' έθελοντικής εργασίας, διά μισθούς δαπανηθέντων μέχρι τέλος Απριλίου μόνον 15 χιλ. δραχμών.

Πάντα τά άνωτέρω άφορώσι είς τό έργον τής Υπηρεσίας Προνοίας Στρατευομένων, τής όποίας ή άποστολή έληξεν άπό του τέλους Απριλίου. Πλήν τό άρξάμενον έργον θά έξακολουθήση. Η άποκτηθεΐσα πείρα θά χρησιμοποιηθή. Καί τά μέν Παραρτήματα των ένοριών ήρχισαν νά χρησιμοποιούνται διά τήν περίθαλψιν των πολεμοπαθών, ή δέ "Συντροφία του Άγωνιστου" θά έξακολουθήση νά παρέχη τάς ύπηρεσίας της ως "Τραφείον έξυπηρετήσεως άναπήρων και τραυματιών πολέμου", διά τήν διεκπεραίωσιν των ύποθέσεων των προσφιλών ήμών ή-

Ἐπιτίμια καί παραδοξολογίες

Μετὰ τὴν πρὸ πολλῶν ἐτῶν πανηγυρική καὶ ἀμετάκλητη δικαίωση τῶν δώδεκα «ἐκπτώτων» Μητροπολιτῶν ἀπὸ τὸ Ἀνώτατο Ἀκυρωτικὸ Δικαστήριον τῆς Πολιτείας (Σ.τ.Ε.) μὲ τὴν 1028 τοῦ Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1993 ἀπόφασιν τῆς Ὀλομελείας του, ὕστερα ἀπὸ προηγηθεῖσες πολλὰς ἀκυρωτικὰς ἀποφάσεις τῶν Τμημάτων γιὰ συναφεῖς πρὸς τὸ κύριον θέμα ὑποθέσεις, ἡ τότε διοικοῦσα Ἐκκλησία, πρὸ αὐτοῦ τοῦ ἀδιεξόδου, ἐπινόησε καὶ ἐπέβαλε στοὺς ἐναπομείναντες τρεῖς Μητροπολίτες (Λαρίσης Θεολόγο, Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντῖνο καὶ Ἀττικῆς Νικόδημο) τὰ γνωστὰ σὲ ὅλους μας ἀνυπόστατα καὶ ἀντικανονικὰ «Ἐπιτίμια Ἀκοινωνησίας», μὲ ὅποιο περιεχόμενον καὶ μὲ ὅποιες συνέπειες διευκόλυνε τὴν ἴδια σὺν περαιτέρω σκόπιμες ἐνέργειάς της.

Θα ἦσαν περιττὸ νὰ ἐπαναλάβουμε καὶ νὰ ἐπανέλθουμε στὸ ἀνυπόστατον καὶ ἀντικανονικὸ τοῦ ἁθλίου αὐ-

τοῦ ἐφευρήματος τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως. Εἶναι γνωστὰ τὰ σχόλια καὶ οἱ παρατηρήσεις πολλῶν ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων, Ἀρχιερέων καὶ ἀκαδημαϊκῶν δασκάλων τῆς θεολογίας καὶ θεωροῦμε περιττὴ τὴν ἐπανάληψιν. Τοῦτο μόνον θὰ ἐπισημάνουμε. Ὅτι οἱ περισσότεροι τῶν Ἀρχιερέων, μὴδὲ τοῦ ἴδιου τοῦ νῦν Ἀρχιεπισκόπου ἐξαιρουμένου, σὺν κατ' ἰδίαν συζητήσεις τους, ἀλλὰ καὶ δημοσίως, ἀναγνώριζαν τὸ ἀντικανονικὸ καὶ ἀνυπόστατον τῶν ἐπιτιμίων καὶ καταφέρονταν κατ' αὐτῆς τῆς μεθοδεύσεως. Ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον καὶ πλέον ἐντυπωσιακὸν εἶναι ὅτι τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα τὰ παρεῖδε, τὰ ἀγνόησε καὶ τὰ ἀντιπαρῆλθε. Μόνη «ἀκοινωνήτης» παρέμεινε, καὶ δυστυχῶς παραμένει ἀκόμη, ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἡγεσία καὶ τὸ περιβάλλον της.

Οἱ τρεῖς «ἐπιτιμηθέντες» Μητροπολίτες ἔφεραν τὸ σταυρὸν τῶν ἐπιτιμίων, ἀκολουθοῦντες τὴν πνευματικὴν ποι-

ρώων. Τὰ ὑλικά μέσα ἐλπίζομε ὅτι δέν θὰ λείψουν. Ἀλλὰ καὶ ἡ προθυμία καὶ ἡ ἀνάγκη πρὸς ἐργασίαν ἀφθονοῦν. Ἡ Ἐκκλησία ἐπομένως δέν δύναται παρά νὰ ἐργασθῇ. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἡ ἱστορία της, αὐτὸ ἀπαιτεῖ ὁ προορισμὸς της, αὐτὸ ὁ Θεάνθρωπος ἰδρυτὴς Της. Ἡμεῖς δέν ἔχομεν παρά νὰ τὴν ἀκολου-

θήσωμεν πιστῶς. Εἶμαι δέ βέβαιος ὅτι διερμηνεύω τὰ αἰσθήματα πάντων ὑμῶν, ἐάν ἐκφράσω πρὸς τὸν Μακαριώτατον τὴν βαθυτάτην πάντων ἡμῶν εὐγνωμοσύνην, διότι ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὡς συνεργάτας Του εἰς μίαν τοιαύτην ὑψηλὴν τῆς Ἐκκλησίας ἀποστολήν".

μαντική τους αποστολή ήρεμοι και απερίσπαστοι, έχοντας δίπλα τους ως Κυρηναίους τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα, τὸ ὁποῖο ἔσπευδε καὶ σπεύδει στὰ πνευματικὰ τους καταφύγια γιὰ νὰ τύχει τῆς εὐλογίας των καὶ νὰ πάρει πνευματικὴ τροφή ἀπὸ τὸ μεστὸ ἐκκλησιαστικὸ τους λόγο.

Ο Γέροντας Μητροπολίτης Λαρίσης Θεολόγος, ὁ νεώτερος αὐτὸς σύγχρονος ἅγιος, τὸ ἔτος 1996 ἔφυγε ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦτο «ἐν ἀκοινωνισίᾳ». Δυὸ χρόνια μετὰ τὴν κοίμησίν του (1998) ἡ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας ἦρε τὸ ἐπιτίμιο «διὰ βοῆς»! καὶ χωρὶς καμμιὰ αἰτιολογία, ἐπαναλαμβάνοντας πιστῶς τὴν ἐνέργεια τοῦ Πόντιου Πιλάτου, ὅπως τὴν ἀποδίδει ἡ Γραφή: «καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ Κεντυρίωνος, ὅτι ἤδη τέθηκε, ἐδωρήσατο τὸ Σῶμα τῷ Ἰωσήφ». Ὅποια μεγαθυμία καὶ μεγαλοδωρία!!

Ὁ ἕτερος τῶν ἐπιτιμηθέντων Σεβ. Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντῖνος κατὰ τὰ τέλη τοῦ ἔτους 2007 ἀσθένησε σοβαρῶς. Ἀναμένονταν ὁσονούπω ἡ κοίμησίν του. Καὶ στὴν περίπτωση αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία ἔδειξε καὶ πάλι τὴ μεγαλοθυμία της! Ὅλίγες ἡμέρες πρὸ τῆς ἐκδημίας τοῦ Γέροντα ἦρε καὶ ἐδῶ τὴν ἀκοινωνησίαν χωρὶς καμμιὰ αἰτιολογία. Προφανῶς καὶ ἐδῶ θὰ κατέφυγε στὸν «Κεντυρίωνα» πρὸς συλλογὴ πληροφοριῶν καὶ ἐνημέρωση. Καὶ ὁ ἀπλοϊκὸς χριστιανὸς ἀπορεῖ καὶ διερωτᾶται. Μήπως, αὐτὸ καὶ μόνο, τὸ γεγονὸς τοῦ θανάτου συμπεριλαμβάνεται στοὺς λόγους ἄρσεως τῶν ἐπιβαλλόμενων ἐν ζωῇ ἐπιτιμίων; Ὅποιες ἀντεκκλησιαστικὲς τραγικότητες καὶ μεθοδεύσεις.

Καὶ ἀπέμεινε ὁ τρίτος τῶν ἐπιτιμηθέντων, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος π. Νικόδημος. Καίτοι καὶ ὁ ἴδιος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀναφέρονταν (πρὸ καὶ μετὰ τὴν ἐκλογὴν του) στὸ ἀπαράδεκτο καὶ ἀντικανονικὸ τῆς ἐπιβολῆς τῶν ἐπιτιμίων, παρὰ ταῦτα ΟΥΔΕΝ ἔπραξε. Καὶ τὸ «οὐδέν» εἰδικὰ τὸ ἐπισημαίνουμε. Μεθόδευε καὶ πέτυχε τελικὰ τὴν ἀντικανονικὴ διάσπαση τῆς Μητροπόλεως Ἀττικῆς, μετὰ τὴν προηγούμενη δικτατορικὴ τριχοτόμηση, καὶ σὲ ἄλλα δυὸ Τμήματα, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ φύγει ὁ τίτλος «Μητρόπολις Ἀττικῆς», ὥστε νὰ μὴ τὸν ἐπικαλεῖται πλέον, ὡς ἀνύπαρκτο, ὁ κανονικὸς Μητροπολίτης Σεβ. Νικόδημος. Ἀπαράδεκτες πράξεις καὶ σκόπιμα τεχνάσματα. Καὶ ποῦ συμβαίνουν αὐτά; Μέσα στὸ χώρον τῆς Ἐκκλησίας(!), ἐνῶ ἡ κανονικότητα καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ τάξη, σύμφωνα καὶ μὲ ὅσα κατὰ τὸ παρελθὸν λέγονταν, ἐπέβαλλε τὴν ἄμεση ἀποκατάσταση τοῦ Σεβ. Νικοδήμου στὴ Μητρόπολίν του. Ὅχι γιὰ τὴν προσωπικὴ τακτοποίηση τοῦ Δεσπότη, γιὰ τὴν ὁποία, εἴμεθα σὲ θέσιν νὰ τὸ γνωρίζουμε μὲ βεβαιότητα, νὰ τὸ διακηρύσσουμε εὐθέως καὶ νὰ τὸ βροντοφωνάζουμε, μὲ ὅση δύναμη καὶ σθένος διαθέτουμε, ΠΟΤΕ, ΟΥΔΕΠΟΤΕ ἐνδιαφέρθηκε, ἀλλὰ τὸ μόνο καὶ ἀποκλειστικὸ μέλημά του ἦταν καὶ εἶναι ἡ ἐπαναφορὰ τῆς Ἐκκλησίας στὴν κανονικὴ τάξη, γιὰ νὰ μὴν ἀποτελέσει τοῦτο κακὸ προηγούμενον στοὺς ἐπιγενομένους. Καὶ μὲ αὐτὴ τὴν θέσιν ἀγωνίσθηκε καὶ ἀγωνίζεται ἐπὶ τριάντα ἔτη ἐπάνω στὸ βουναλάκι τοῦ Αὐλώνα.

Καὶ ἡ συνέχεια. Τὸ σῶμα τῆς Ἰε-

ραρχίας, που συνήλθε τὸ Μάιο τοῦ περασμένου ἔτους 2010, ἀντὶ νὰ ἄρει ἀμέσως καὶ ἀμελλητὶ τὸ ἀπαράδεκτο καὶ ἀνυπόστατο ἐπιτίμιο ἀκοινωνησίας καὶ γιὰ τὸν τελευταῖο ἐναπομείναντα Μητροπολίτη Νικόδημο, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὸ χρόνο ἐπιβολῆς του(ex tunc), προχώρησε στὴν «ὕπὸ αἵρεση!» ἄρση τοῦ ἐπιτιμίου καὶ εἰδικὰ γιὰ τὸν μέλλοντα χρόνο(ex nunc), ἀλλὰ μὲ σαφῶς ὀριζόμενες ἀντικλησιαστικὲς προϋποθέσεις, μὲ τὶς ὁποῖες ἐπαναλαμβάνονταν ὅλες οἱ ἀντικανονικὲς παρανομίες τοῦ παρελθόντος. Πέραν τούτων οἱ παραπάνω ἀπαράδεκτοι καὶ θλιβεροὶ ὅροι εἶναι καὶ νομικῶς ἄκυροι ὡς ἀντίθετοι στὸ δίκαιο, στὰ χρηστὰ ἦθη καὶ στὴν ἀξία τῆς προσωπικότητος τοῦ ἀνθρώπου, τὴν ὁποία πλήρως διασφαλίζει τὸ Σύνταγμα τῆς πατρίδας μας.

Ἐνόψει αὐτῶν τῶν θλιβερῶν ρυθμίσεων-ἀποφάσεων ὀρίσθηκαν, κατὰ τὴν ἴδια συνεδρίαση τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Μαΐου τοῦ 2010, τρεῖς Μητροπολίτες, μέλη τῆς Συνόδου, νὰ ἐπιδώσουν τὴν παραπάνω ἀπόφαση στὸν ἀμέσως ἐνδιαφερόμενο Μητροπολίτη Σεβ. Νικόδημο. Μέχρι σήμερα οὔτε οἱ τρεῖς οὔτε κάποιος ἀπὸ τοὺς ἐντεταλμένους Μητροπολίτες μετέβη νὰ ἀνακοινώσει καὶ νὰ ἐπιδώσει, ὡς ὀφείλαν κατ' ἐπιταγὴ τῆς Ἱεραρχίας, τὴν ἀπόφαση, ἡ ὁποία καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου, νομικῶς καὶ ἐκκλησιαστικῶς, εἶναι ἄγνωστη καὶ συνεπῶς ἀνύπαρκτη γιὰ τὸν Σεβ. Νικόδημο, ὡς οὐδέποτε ἐπιδόθησα. Καὶ ναὶ μὲν ἀπὸ τὸν τελευταῖο ἀσκήθηκε τὸν Ἰούλιο τοῦ 2010 αἴτηση ἀκυρώσεως τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς στὸ Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ χρόνο λήψε-

ως τῆς παραπάνω τραγικῆς ἀποφάσεως παρῆλθε χρονικὸ διάστημα ποὺ ὑπερβαίνει τοὺς δυὸ μῆνες. Ἡ ἐπίμαχη ὅμως ἀπόφαση ἔπρεπε νὰ ἀνακοινωθεῖ (βλ. ἐπιδόθηϊ) πάραυτα καὶ σὲ κάθε περίπτωση μέσα στὶς ἀμέσως ἐπόμενες ἡμέρες. Καὶ ὅμως παραμένει ἀκόμῃ ἀνεπίδοτη.

Καὶ ἀπὸ τὰ μέλη τῆς ἐντεταλμένης τριόικας ὁ ἓνας ἐσιώπησε πλήρως. Ὁ ἄλλος ἐπιδόθηκε σὲ δηλώσεις καὶ ἐπιστολές, ἐνῶ ὁ τρίτος ἀκολούθησε τὴ γνώστη τοῦ ἐπικοινωνιακῆ τακτικῆ ὅτι προτίθεται νὰ παραιτηθεῖ, ἀν αὐτὸ βοηθήσει στὴν ἐπίλυση τοῦ θέματος, ὅτι ὁ ἀδικηθεὶς Σεβ. Νικόδημος πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ ἀποκατασταθεῖ καὶ ὅτι προσφέρεται νὰ δωρίσει τὴ δική του Μητρόπολη, ἡ ὁποία ἄλλωστε ἀποτελοῦσε τμῆμα τῆς Μητροπόλεως Ἀττικῆς (ὁμολογία ἀντικανονικῆς κατοχῆς!), λέτε καὶ οἱ Μητροπόλεις προσφέρονται δίκην πακέτων δώρων τῶν καταστημάτων «ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ»!

Καὶ διερωτᾶται ὁ κάθε καλόπιστος μελετητὴς τῶν γεγονότων. Μήπως τὴ μετάβαση τῶν τριῶν ἐντολοδόχων Μητροπολιτῶν ἀπέτρεψαν λόγοι συνειδήσεως(βλ. ἐντροπής); Γιατί ἀσφαλῶς θὰ κατέβαζαν τὴν κεφαλὴ τους, ἀν τίθετο τὸ ἐρώτημα: «Ἀντὶ ἀδελφοί μου νὰ ὁμιλοῦμε κατὰ σχῆμα πρωθύστερο γιὰ τὴν ἄρση τοῦ ἐπιτιμίου, μήπως θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναφερθοῦμε στὴν ἀρχικὴ πράξη τῆς ἐπιβολῆς του, στοὺς κανόνες ποὺ τὸ προβλέπουν καὶ στὶς συνέπειές του»; Καὶ ἐδῶ ἀσφαλῶς θὰ ἀκολουθοῦσε ἐντροπὴ καὶ σιωπὴ.

ΕΠΙΜΥΘΙΟ

Τὸ ὄνειδος τῶν ἄθλιων ἐπιτιμίων

Πόθεν ἔσχες, Σεβασμιώτατε;

Στην ιστοσελίδα romfea.gr είδαμε στις 26/7/11 αναρτημένη μία συνέντευξη του Μητροπολίτη Ζακύνθου κ. Χρυσόστομου προς δημοσιογράφους του Νησιού του. Δέν θά ἀσχοληθοῦμε μέ τούς λόγους, πού τόν ὠθησαν νά δώσει τή συνέντευξη. Στήν πραγματικότητα ἐπρόκειτο γιά ἕνα μακρύ μονόλογο-ἐκθεση τῶν πεπραγμένων του, ἕνα σέλφ σέρβις ἐγκώμιο. Στό τέλος ἐπέτρεψε κάποιες ἐρωτήσεις «δύσκολες», στίς ὁποῖες

ἀκοινωνησίας ἔπρεπε νά ἐξαφανισθεῖ ἀμέσως καί ἐγκαίρως καί σάν συνέπεια τούτου ἔπρεπε νά ἀκολουθήσει ἡ ἀποκατάσταση τοῦ Σεβ. Νικοδήμου στήν κανονική μητροπολιτική του ἔδρα. Καί θά τονίσουμε καί τώρα καί πάλιν καί πολλάκις, ὅτι αὐτό ἐπιβάλλονταν νά γίνει ὄχι γιά τήν προσωπική του τακτοποίηση, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ γιά τόν ἴδιο γεγονός ἀδιάφορο, ἀλλά ΜΟΝΟ καί ΜΟΝΟ γιά τήν ἀποκατάσταση τῆς κανονικῆς τάξεως, τήν ὁποία ὄχι μόνο ζητάει ἀλλά ἀπαιτεῖ καί τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα.

Καί κάτι ἀκόμη. Ἐπρεπε ἡ Ι.Σ.Ι. μέ γενναία ἀπόφαση νά διαγράψει ὁλόκληρη τὴ μελανότερη σελίδα τῆς σύγχρονης ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας μέ τὴν ἀντικανονικὴ καί παράνομη «ἐκ-

ἔδωσε ἀπαντήσεις ὀλιγόλογες καί γενικόλογες· «μὴ ἀπαντήσεις», ὅπως κάποιος ἀπὸ τοὺς ἐρωτῶντες τίς χαρακτηρισήρισε.

Ἐγὼ θά σχολιάσω μόνο ἕνα σημεῖο. Ἐκθέτοντας ὁ Σεβασμιώτατος τὸ ἐντυπωσιακό, ὅπως τὸ ἐμφάνισε, καί δέν ἔχω λόγο νά τὸ ἀμφισβητήσω, φιλανθρωπικὸ ἔργο του στὸν τομέα τῶν ὑποτροφιῶν, ἀνέφερε ὅτι παράλληλα πρὸς τὰ κληροδοτήματα, τὰ ὁποῖα ἀξιοποίησε, προσέφερε

πτωσὴν τῶν δώδεκα Μητροπολιτῶν τὸ ἔτος 1974 τὶς τελευταῖες ἡμέρες τῆς δικτατορίας καί μετὰ τὰ ἄθλια «ἐπιτίμια ἀκοινωνησίας» τοῦ ἔτους 1993, τῶν τριῶν ἐναπομεινάντων, γεγονότα καί πράξεις πού πλήττουν σπουδαίως τὸ θεσμὸ τῆς Ἐκκλησίας καί βλάπτουν σοβαρῶς τὸ ποίμνιο.

Καί ἀφοῦ αὐτὸ δέν ἔγινε μέχρι σήμερα, στὴ σκέψη κάθε πιστοῦ χριστιανοῦ, ἔρχεται αὐθόρμητα ἡ εὐαγγελικὴ ρῆσις «ΟΥΔΕΝ ΕΠΟΙΗΣΑΤΕ». Ὅλα τὰ ἄλλα γίνονται καί λέγονται ἐπὶ τοῦ ἀσφαλοῦς καί μετὰ προέχοντα τὸν ἐπικοινωνιακὸ χαρακτήρα. Καί ὁ πιστὸς λαός, βλέποντας «τὸν σεισμὸν καί τὰ γενόμενα» ἐκφράζει τὴ θλίψη καί τὴν πικρία του.

Ὁ Σχολιαστὴς

καί ὁ ἴδιος ἓνα σημαντικό ποσό γιά τό σκοπό αὐτό. Μέ δικά του λόγια: «ἀπό τά χρήματα τά δικά μου, ἀπό τά ἀνήκοντα εἰς ἐμέ 400.000 εὐρώ στά χρόνια πού εἶμαι ἐδῶ». Καί ἡ ἀπορία μου εἶναι: πού τά βρῆκε τόσα λεφτά; Τό συνοπτικό βιογραφικό του, ὅπως ὁ ἴδιος τό ἐκθέτει στή ἐν λόγω συνέντευξη, δέν μπορεῖ νά τό ἐξηγήσει. Λέει συγκεκριμένα: «Υπηρετῶ τήν Ἐκκλησία κυριολεκτικά 56 χρόνια. Τέσσερα χρόνια ὡς κλητήρας τῆς Μητροπόλεως, δύο χρόνια δόκιμος στό Σινά,... καί 50 χρόνια ἱεροσύνη. Τό 1961 ἔγινα διάκος, τό 62 πρεσβύτερος καί τό 1976 ἔγινα ἐπίσκοπος, 35 χρόνια ἀρχιερεὺς». Σέ ποιό ἀπ' ὅλα αὐτά τά στάδια τῆς δημόσιας δραστηριότητάς του ἀποταμίευσε αὐτό τό σημαντικό ποσό; Λογικότερο εἶναι νά ἐντοπίσουμε σάν πιθανότερο τό διάστημα τῆς ἀρχιερατείας του, ὡς καί τό μακρότερο.

Αὐτά τά 35 χρόνια, σύνηθες διάστημα ἐνεργοῦ καριέρας ἑνός ὑπαλλήλου, μέ βάζει σέ πειρασμό νά κάνω μιά σύγκριση... μέ τόν ἑαυτό μου. Οἱ δρόμοι μας, ἀπό ἀπόψεως χρόνου, εἶναι παράλληλοι μέ τό Σεβασμιώτατο. Λίγα μόνο χρόνια μᾶς χωρίζουν. Γεννήθηκα σέ μιά μικροαστική οἰκογένεια δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ μεσοπολέμου. Οἱ γονεῖς μου μέ σπούδασαν καί μετά τίς πανεπιστημιακές μου σπουδές πῆρα ὑποτροφία καί ἔκανα ἓνα ντοκτορά στό ἐξωτερικό. Μέ αὐτά τά προσόντα σταδιοδρόμησα ὡς στέλεχος ΔΕΚΟ, φτάνοντας κάπως ψηλά στήν ἱεραρχία, καί στή συνέχεια συνταξιοδοτήθηκα. Ἐξῆσα μιά ἀξιοπρεπή ζωή μέ ἐπάρκεια, ἀλλά

καί λιτότητα. Δέν ἀπέκτησα βίλα μέ πισίνα, οὔτε σκάφος ἀναψυχῆς, οὔτε ἀκριβό αὐτοκίνητο, οὔτε χρησιμοποίησα ἰδιωτικά ἀεροσκάφη. Δέν ἔζησα γκλαμουράτη ζωή μεταξύ VIP, δέν ἔκανα κρουαζιέρες, οὔτε ἔπαιξα τά λεφτά μου στό καζίνο. Παρά ταῦτα, νά πάρει ἡ εὐχή, δέν κατάφερα νά ἔχω στήν μπάντα οὔτε τό ἓνα δέκατο ἀπό αὐτά πού ἔχει ὁ Σεβασμιώτατος καί τά διαθέτει... Νά κάνω, βρε ἀδελφέ, καί ἐγώ κάτι στή γενέτειρά μου, νά πάρω ἓνα χαρτί εὐφημῆς μνείας νά ἔχω νά τό δεῖξω... στόν Ἅγιο Πέτρο!

Δέν γνωρίζω τί δηλώνει στήν ἐφορία ὁ Σεβασμιώτατος. Ὅμως αὐτά «τά χρήματα τά δικά του, τά ἀνήκοντα εἰς αὐτόν» δέν μπορεῖ νά προέρχονται ἀπό ἀπλή μισθοδοσία. Πρέπει νά ὑπάρχουν εἴτε ἀδελφοὶ πόροι εἴτε ἐπιχειρηματική δραστηριότητα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὀφείλει νά πεῖ «πόθεν ἔσχε», τουλάχιστο γι' αὐτό τό ποσό, πού ὁ ἴδιος εἶπε ὅτι τό ἔχει διαθέσει σέ ὑποτροφίες σέ παιδιὰ τῆς Ζακύνθου.

Υψηλοσυνταξιούχος

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλών Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ 2011

Κύρια ἄρθρα

Ψηφίζετε τὴν ποιότητα τοῦ πολιτισμοῦ μας; 293, 1. Ἡ πένυμη νότα, 294, 1. «Ἐχειν ἢ εἶναι», 295, 1. «Τί ἐστὶν ἄνθρωπος;», 296, 1. Ἡ προδομένη ἄξις, 297, 1. Τό μάρκετινγκ τῆς ἐλευθερίας, 298, 1. Δυό ἐποχές... δυό χτύποι καρδιάς, 299, 2. Ὅνειρα τοῦ χθές... ἐμπειρίες τοῦ σήμερα, 300, 1. Βαρβαρότητα νέας κοπῆς, 301, 1. Κρυφοὶ διαφημιστές τῆς ἀπαξίας, 302, 1. Παγκοσμιότητα: αὐρα προσέγγισης ἢ θύελλα τυραννίας; 303, 1. Διαφθορά... εἰσαγομένη καὶ ἐξαγομένη, 304, 1. Στὴν κοιλιάδα τῶν δακρῶν, 305, 1. Τά ἀπόνερα τῆς διαφθοράς, 306-307, 1. Ἡ θύελλα τῆς σύγχρονης κρίσης, 308, 1. Ἡ πνευματικὴ μας πτώχευση, 309, 1. Δειγματοληψία διεφθαγμένων καὶ χρεοκοπημένων ἡθους, 310, 1. Ἀπὸ τὴν ἀγαπητικὴ κοινωνία στὴν γκρούπα τῆς τυραννικῆς ἐκμετάλλευσης, 311, 1.

Ἄρθρα γραμμῆς

Ὁ ναυαγὸς ἐμψυχωτής; (α), 292, 4. Ὁ ναυαγὸς ἐμψυχωτής; (β), 293, 4. Ἡ αἰνιγματικὴ σιωπὴ, 294, 3. Ἡ σκιερὴ τριετία (α), 295, 4. Ἡ σκιερὴ τριετία (β), 296, 5. Τό βαθύ ρῆγμα, 297, 4. Παραμύθη, ὄχι «παραμυθία», 298, 4. «Οἱ Ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν(α)», 299, 6. «Οἱ Ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν(β)», 300, 4. «Οἱ Ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν(γ)», 301, 4. Στόν ἀσθενοῦντα ἀδελφὸ ἐν ἀγάπῃ. 302, 5. Σ.Κ.Χ. Ὁ Μητροπολίτης Ἰωαννίνων Θεόκλητος κατηγορεῖ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἱερώνυμο, συνάμα τὸν καλύπτει, 303, 4. Σιωπὴ ἀνεξήγητῆς Λόγος ἀνιστόρητος, 304, 4. Τεκμήρια βαρύτατης ἐνοχῆς, 305, 4. Τά τρία δάνεια καὶ ἡ ἀδικαίωτη σιωπὴ, 306-307, 4. Τό φαιδρὸ ὄραμα καὶ ἡ διαδρομὴ τῆς νύκτας, 308, 3. Ἡ μαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας στοῦ σύγχρονο κόσμῳ, 309, 4. Ἡ μαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας στοῦ σύγχρονο κόσμῳ (β), 310, 5. Χαρακτηριστικὴ παμμανορία, 311, 5.

Συνεργάτες

+Χρυσούλα Οἰκονομάκου: «Ἐπαμύνειν τοῖς ἀδικουμένοις, 292, 13. Σχολιαστή: Ἐκκλησιαστικὸ ψέμα καὶ ἐκκλησιαστικὴ ἀλήθεια, 293, 12. Λαζάρου (Puhalo): Ἡ πρῶτιστη ἀνάγκη, 294, 12. Λαζάρου (Puhalo): Ἡ ἐξάπλωση τοῦ Ἰσλάμ, 295, 13. π. Πατρικίου Reardon: 296, 13. Σχολιαστή: Στόν ἀπτόηχο τῶν ἐξελίξεων στὴν Ι. Μ. Ἀττικῆς, 297, 13. Σχολιαστή: Πνευματικὴ κρίση (μερίδιο εὐθύνης), 298, 12. Μητροπολίτης Εὐρίπου Βασίλειος, 299, 13. Σ.Κ.Χ. Ἐπικαιροποίηση ἐκκλησιαστικῶν οἰκονομικῶν σκανδάλων, 300, 12. π. Πατρικίου Reardon: Ἡ γράβδος τοῦ Ἀαρὼν, 301, 14. π. Ἰωάννη Valentin Isurati: Ἡ κρυφὴ κάμερα τῆς ψυχῆς, 302, 13. Σχολιαστή: «Ἰνα ἡ Ἁγία καὶ Ἄμωμος, 303, 13. Ε. Χ. Οἰκονομάκου: Ἡ Ἐκκλησία στὴ σύγχρονη κρίση, 304, 12. π. Ἐρνεστού Obregon: Τά Ἁγία Νήπια τά ὑπὸ Ἡρώδου ἀναιρεθέντα, 305, 14. Σχολιαστή: Πρῶτα τά «ἐν οἴκῳ», 306-307, 13. Σχολιαστή: Ἀνταφάσεις, 308, 11. π. Εἰρηναίου Μπουσδέκη: Τό δίκαιο τῆς Χάριτος, 308, 14. Σταύρου Μαυρίδη: Μεσοπρόθεσμη Ἑλπίδα, 309, 11. Olabode Ososami: Οἱ κίνδυνοι τῶν μυστικῶν ἑταιρειῶν καὶ ἡ Ἁγία Γραφή, 309, 15. Olabode Ososami: Οἱ κίνδυνοι τῶν μυστικῶν ἑταιρειῶν καὶ ἡ Ἁγία Γραφή (II), 310, 11. π. Εἰρηναίου Μπουσδέκη: Τό εὐαίσθητο κριτήριον τῆς πνευματικῆς ζωῆς, 310, 14. Σχολιαστή: Ἐπιτίμια καὶ παραδοξολογίες, 311, 11. Ὑψηλοσυναξιστοῦχος: Πόθεν ἔσχατος Σεβασμιώτατε; 311, 14.

Πατερικά

Μεγάλου Βασιλείου: Εὐχή καὶ διδαχή, 292, 1. Μεγάλου Βασιλείου: Ἐπιστολὴ Θεοδότῳ, Ἐπισκόπῳ Νικοπόλεως, 293, 16.

Ψίθυροι

Ἐγκαίρῃ παρέμβαση(!), 294, 15. Οἱ κρυφές εὐθύνες, 294, 16. Ἀπὸ αὐτὰ σέ αὐτά, 295, 16. Πρὸς τὴν ἐξώθυρα, 295, 16.0 Μέρωτοῦν, 296, 16. Δίοδος φυγῆς, 299, 15. Σέ ἀπυροβλήτο, 299, 16. «Ἐσω τῶν θυρῶν», 300, 15. Ἡθός, Ὑφος, 304, 16.

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στοῦ διαδικτίου.

Διεύθυνση: el-pliροφοrisi.gr

Καὶ οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στοῦ διαδικτίου

(γιά μιὰ γνωριμία μέ τό συγγραφικὸ ἔργο τοῦ

Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: spora.gr